

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף טו.

איזה קדשים היו בכלל העמדה והערכה - ואם מתו אינם נפדים?

קדשי מזבח	קדשי בדק הבית	
לר' יוחנן: היו - ואינם נפדים לר'ש לקיש: לא היו - ונפדים	היו - ואינם נפדים ונקברים	לרבנן
היו - ואינם נפדים ונקברים	לא היו - ונפדים	לר' שמעון

מנין שחלב דם ואותו את בנו נוהג בפסולי המוקדשים¹?

חלב	דם	אותו ואת בנו	
"אך" - חלק ²	לא צריך קרא - דגם	"אך" - חלק ³	לאביי
מיתור "דמו" ⁴	בצבי ואייל הוא אסור	"אך" - חלק	לרבא

בכורות דף טו:

מה דין פסולי המקודשין שקדם הקדשן את מומן בדלהלן?

בגיה וחלב	לפדותן במתו או נעשו טרפה	
אסורים ⁵	אין פודין קדשים להאכילן לכלבים	ללישנא קמא
אסורים ⁶	פודין קדשים להאכילן לכלבים	לאיכא דאמרי

¹ פסולי המוקדשים הוקשו לצבי ואייל לענין שלא נוהג בהם קדושת בכור ומתנות של זרוע ולחיים וקיבה, אכן לשאר דברים הנ"ל הם שוים לבהמת חולין להתחייב בהן כרת בחלב ודם, ולנהוג איסור אותו ואת בנו.

² כתוב בפסולי המקודשין (דברים כב: יב) "אך פֶּאֶשֶׁר יֶאֱכַל אֶת הַצִּבִּי וְאֶת הָאֵיל כֹּן תֹאכְלֶנּוּ" - ותיבת "אך" באה למעט שלא להקיש אותו לגמרי לצבי ואיל לכל דבר.

³ ואביי סובר שלומדים שני דברים מ"אך".

⁴ כתוב בפסולי המקודשים של בכור בעל מום (שם טו: כג) "כך את דָּמוֹ לֹא תֹאכְלֶנּוּ" - ופסוק זה מיותר, דהרי בין קדשים ובין חולין ובין צבי ואייל אסור לאכול דם, ואין הו"א להתיר, ובא הייתור ללמד על חלבו של פסולי המקודשין שחייב עליו כרת.

⁵ וילפינן מדכתיב בהו "תזבח" - דהיינו שתאכל אותם ולא תגזוז אותם, וכן מדכתיב "בשר" - אבל לא תשתמש בהם לקחת מהם חלב.

⁶ והלימוד מזה שכתוב "תזבח ואכלת" - שאין לך היתר בהן אלא משעת זביחה ואילך, אבל מחיים אסור לך לגזוז אותם או לעבוד בהם וכן אסור לך לחלוב אותם.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בכורות דף טו:

מה דין ולדות פסולי המקודשין באופנים דלהלן¹?

נתעברו ונולדו קודם פדיון		נתעברו קודם פדיון וילדו אחר פדיון		
קדם מומן להקדשן	קדם הקדשן למומן	קדם מומן להקדשן	קדם הקדשן למומן	
נפדים תמימין	הם קדושים	הם מותרים	אסורים ²	מה דינם
כחולין	י"א: דקדושים להקרב וי"א: שירעו עד שיוממו	יכול להתפיסן לאיזה זבח שירצה	לרב הונא: כונסן לכיפה ³ לר' חנינא: יתפיסן ⁴	מה יעשה בהם

¹ היכא שנתעברו ונולדו אחר פדיון, אין נידון, דבין אם קדם מומם להקדשן ובין שקדם הקדשן למומן הם מותרים, כמו צבי ואיל שילדו.

² פירש"י שהם אסורים רק מדרבנן, דמה"ת כשפדה את אמן גם קדושתן פקעה - כי עובר ירך אמו. ורק מדרגן גזרו עליהם כדי שלא ישהו את הפסולים ויבואו לגדל מהן עדרים עדרים.

³ כי אין להם תקנה, דלהקרב אינם יכולים דהרי באו מקדושה דחוויה, וכן אי פאשר לפדון, דאין כח בקדושתן להחלל ולהתפס על דבר אחר.

⁴ פ"י, קודם פדיון אמן יתפיס את העובר לשם אותו זבח שהיתה אמן קדושה, וזה יועיל שיש להם קדושה בפני עצמה ואינה פוקעת מחמת פדיון אמן, אכן למעשה אי אפשר להקריבם כשיוולדו כי סוף סוף באו מקדושה דחוויה, אלא ממתין עד שיוממו ואז יפדם. ומה שלא יכול להתפיסן לשם זבח אחר, אמר רב ששת גזירה שוה "בשעריך" "בשעריך" מבכור שאינו יכול להתפיסן לכל זבח שירצה.